

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Opava - Kylešovice

U Hřiště 4, 747 06 Opava

Identifikátor školy: 600142817

Zřizovatel: Město Opava, Městský úřad Opava, Horní náměstí 69, PSČ 746 26

Okresní úřad Opava, referát školství, Bezručovo náměstí 14, PSČ 746 84

Termín konání komplexní inspekce: 16. - 19. leden 2001

Čj.	141 34/01-11139
Signatura	kn5cu118

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Školu s právní subjektivitou (příspěvková organizace) navštěvuje 574 žáků ve dvaceti čtyřech třídách, a to ve čtrnácti třídách prvního stupně a deseti třídách druhého stupně. Svou velikostí patří k největším školám okresu Opava.

V hlavní školní budově jsou umístěny třídy pátého až devátého ročníku. V elokovaném pracovišti (Na Pomezí č. 50), které je spojeno krčkem s hlavní budovou, je umístěna školní družina, školní klub, učebny prvních tříd a školní jídelna pro žáky prvního stupně. V elokovaném pracovišti (Hlavní č. 101) vzdáleném asi 500 metrů od hlavní budovy jsou umístěny třídy druhého až čtvrtého ročníku.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996, v němž jsou zapracovány úpravy a doplňky schválené MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

V průběhu komplexní inspekce byly provedeny hospitace v předmětech český a německý jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, fyzika, zeměpis, dějepis, občanská výchova, praktické činnosti a tělesná výchova. Kvalita výuky sledovaných předmětů byla hodnocena z hlediska plánování, podmínek, organizace, forem a metod výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Kontrolou rozvrhu hodin, zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo ověřeno, že časová dotace předmětu souhlasila s učebními plány jednotlivých ročníků, probírané učivo odpovídalo učebním osnovám realizovaného vzdělávacího programu a bylo obsaženo v tematických plánech vyučujících.

Personální podmínky výuky českého jazyka ve smyslu příslušných ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců nesplňují vyučující ve II. B, III. A a IV. B třídě.

Výuka českého jazyka probíhá v kmenových třídách. Dostatek magnetických tabulí, fólií, karet i názorných tabelárních pomůcek ve třídách prvního stupně umožňuje při výuce řadu samostatných forem a metod práce. V průběhu vyučovacího procesu byla promyšleně a funkčně využívána audiovizuální technika. V příručních knihovnách měli žáci i vyučující dostatek odborné i beletristické literatury. Přírůstky knižního fondu v posledních letech nejsou téměř žádné. Potřebám učitelů i žáků slouží encyklopedie, odborná literatura, slovníky atd. (Jsou k dispozici v učitelské knihovně i příručních knihovnách v kabinetech) Používané učebnice a učební texty jsou v souladu se seznamem platných učebnic vydaným MŠMT ČR pro školní rok 2000/01.

Příprava výuky v hospitovaných předmětech byla vesměs dobře promyšlená, výukové cíle v jednotlivých hodinách byly stanoveny vhodně a přiměřeně, odpovídaly základnímu standardu vzdělání.

Sledované hodiny byly pečlivě připraveny po stránce metodické i organizační. Vyučující řídili výuku jasnými a srozumitelnými pokyny, respektovali individuální tempo dětí, k odstranění

únavy zařazovali (hlavně na prvním stupni) relaxační chvilky.

Metody a formy práce byly voleny tak, aby zajistily optimální motivaci a aktivizaci žáků. Střídání samostatné a skupinové práce převažovalo nad frontální výukou. Žáci si mohli volit individuální tempo výuky. Využití vyučovacího času bylo efektivní, byl vytvořen dostatečný prostor pro procvičování a upevňování učiva.

Aktivizace dětí vstupními a průběžnými motivačními metodami byla v hospitovaných hodinách zřetelná ve třídách prvního stupně, zde také byly výrazněji uplatňovány mezipředmětové vztahy. V hodnocení žáků převažovalo okamžité pozitivní hodnocení výkonu jednotlivců, klasifikace odpovídala znalostem žáků a téměř vždy byla vyučujícími zdůvodněna. Při zadávání samostatné školní práce a domácích úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, všichni vyučující ověřovali pochopení zadávaných úkolů. Analýza chyb byla v hodinách mluvnice prováděna vždy bezprostředně po ukončení ústního či písemného žakovského projevu. Ve vyšších ročnících byli žáci vedeni k sebehodnocení. Při kontrole žakovských písemností bylo zjištěno, že úkoly a cvičení jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány.

V oblasti interakce a komunikace byla pedagogy i žáky respektována dohodnutá pravidla jednání, ve vyučovacích hodinách byli žáci slušní a ukáznění. Komunikativní dovednosti žáků posuzované vzhledem k jejich věku byly na velmi dobré úrovni. Komunikace vyučujících, především kvalita jejich vyjadřování, byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá.

Celkově je kvalita výuky českého jazyka hodnocena jako velmi dobrá.

Německý jazyk

Členění učiva jazyka německého do jednotlivých ročníků, rovněž i časová dotace odpovídají učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu. Přehledně zpracované tematické plány a vzájemná spolupráce vyučujících v rámci předmětové komise jsou zárukou zajištění kontinuity výuky mezi ročníky. Obsahová duplicita ve výuce zjištěna nebyla. Perspektivní i bezprostřední přípravu vyučujících na výuku lze hodnotit jako velmi zodpovědnou. V hospitovaných hodinách byl patrný individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení.

Všechny hodiny jazyka německého jsou vyučovány dvěma pedagogy bez odborné způsobilosti. Tato skutečnost však zásadním způsobem neovlivňuje kvalitu výuky. Výuka probíhá ve dvou účelně vybavených jazykových učebnách, v nichž je soustředěna i část sbírek kabinetu JN. Žáci tak mají možnost využívat slovníků, doplňkové literatury a jiných pomůcek vhodných pro daný typ hodiny. Dle vyjádření předsedkyně předmětové komise je vybavení kabinetu pro výuku cizích jazyků na velmi dobré úrovni, vedení školy má pochopení pro systematické doplňování a modernizaci sbírek.

Struktura sledovaných hodin odpovídala ve všech případech věku žáků a výukovým cílům, náročnost učiva, jeho výběr a objem byly přiměřené specifickým podmínkám ve třídách. Třebaže ve vyučování převládala frontální forma výuky, našel se i prostor pro samostatné a aktivní učení, všichni žáci měli možnost úspěšně se uplatnit. Hodiny byly zpestřeny vhodným využitím audiovizuální techniky, pracovalo se s texty v učebnici, s pracovními listy, využito bylo i jiných didaktických pomůcek. Ne vždy však byl vyučovací čas efektivně využit a dán dostatečný prostor pro konverzaci.

Běžné bylo využívání motivačních výzev, výchozí znalosti a dovednosti byly prověřovány. Při řešení úkolů byla žákům poskytována pomoc, opakování bylo zaměřeno na pamětné zvládnutí učiva. Po každé činnosti následovala bezprostřední korekce chyb a jejich analýza. Hodnocení bylo pozitivně zaměřeno, bylo objektivní a spravedlivé.

Žáci v průběhu vyučování respektovali dohodnutá pravidla jednání, vzájemná komunikace byla založena na oboustranné důvěře. Vyučování bylo v převážné většině zaměřeno na rozvoj komunikativních schopností žáků, verbální komunikace vyučujících byla vedena v jazyce

německém na velmi dobré úrovni. Žáci vesměs projevíli pozitivní vztah k výuce, nežádoucí chování v hodinách se neobjevilo.

Celkově je kvalita výuky německého jazyka hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Časová dotace matematiky odpovídá učebnímu plánu. Kontrolou zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo zjištěno, že výuka probíhá podle deklarovaných učebních osnov zvoleného vzdělávacího programu. Výjimku tvoří stav v pátých třídách, kdy pedagogická dokumentace (třídní knihy V. A, V. B, V. C) obsahuje zápisy o výuce závazných tematických celků z jiných ročníků (konstrukce rovnoběžek, úhly, poloha dvou kružnic, zlomek, jednotky délky). Z tohoto důvodu dochází při plánování k obsahové duplicitě, což svědčí o formální činnosti předmetové komise. Předložené tematické plány odpovídaly osnovám (vyjma pátý ročník). Učitelé se především řídí obsahovou stránkou učebnic, která není vždy plně v souladu s osnovami.

Učitelé jsou velmi dobře informováni o žácích se specifickými poruchami učení a při výuce jim byla věnována zvýšená pozornost (např. odlišné zadání kontrolní práce).

Pro výuku matematiky je ve škole dostatek učebnic, vybavení učebními pomůckami je standardní. Inovace probíhá v rámci finančních možností školy, přírůstky ve sbírkách pomůcek nebyly v posledních letech žádné.

Učitelé prvního stupně reagovali na únavu žáků zařazováním relaxačních prvků. Zde byla výuka ve všech sledovaných hodinách velmi dobře promyšlená a připravená se strukturou odpovídající výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a nenásilné, vždy přiměřené věku a možnostem žáků. Ve všech hospitovaných hodinách sledovali učitelé cíle výuky. V průběhu hodin dbali na nácvik základních algoritmů, dostatečně zařazovali numerické počítání pamětné i písemné a prováděli nácvik logické úvahy. Žáci prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů a odpovídající dovednosti. Efektivní bylo využití pracovních sešitů, učebnic, sbírek úloh, připravených metodických materiálů a magnetických tabulí. Témata hodin byla volena tak, aby se dodržela návaznost s přihlédnutím k dosavadním znalostem a dovednostem žáků.

Nejpoužívanější výukovou formou druhého stupně byla frontální samostatná práce doplněná individuální prací jednoho, případně více žáků u tabule. Výjimečně učitelé zařazovali práci ve dvojicích a skupinách. Pro samostatnou práci využívali úkoly z učebnic, pracovních sešitů, sbírek úloh, případně i z vlastních učebních materiálů. Součástí řízení samostatné práce byla průběžně prováděná kontrola výsledků činností, jen občas následovala klasifikace výkonu. V malé míře učitelé zohledňovali diferenciaci individuální možnosti, tempo a případně nadání žáků. Určité nedostatky se objevily ve stavbě některých hodin či v nevhodném sestavení příkladů v samostatné kontrolní práci.

Většina hospitovaných vyučovacích hodin obsahovala už v úvodní části motivaci, avšak z pohledu žáků nebyla vždy dostatečná a ne vždy navodila potřebnou atmosféru. V průběhu vyučovacího procesu učitelé aktualizovali učivo a motivačně působily v některých hodinách také hravé a soutěživé prvky. Závěrečné hodnocení výsledků vyučovacích činností s ohledem na cíl hodiny bylo spíše výjimkou. Ve výuce nebyla použita didaktická technika.

V oblasti interakce a komunikace byla pedagogie i žáky respektována pravidla jednání založená na vzájemné důvěře. Komunikace žáků byla s ohledem na jejich věk na žádoucí úrovni. Kázeňské problémy nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Celkově je kvalita výuky matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Prvouka, vlastivěda

Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá učebnímu plánu výše uvedeného vzdělávacího programu. Rozvržení učiva zpracované v časově tematických plánech vychází z obsahového rámce učebních osnov a zabezpečuje požadovanou kontinuitu mezi jednotlivými ročníky. Součástí tematických plánů výuky vlastivědy ve čtvrtém a pátém ročníku je také výchova ke zdraví. Výuka prvouky ve třídách II. B a III. A a vlastivědy ve třídách IV. B a V. A, B, C je zajištěna vyučujícími bez předepsané odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost však neměla vliv na úroveň sledovaných hodin.

Bezprostřední příprava učitelů na výuku vycházela ze zpracovaných tematických plánů a ve většině hodin byla velmi dobrá. Učitelé měli promyšleno, které konkrétní vědomosti, dovednosti, návyky, poznávací procesy a postoje chtějí rozvíjet. Stanovené specifické vzdělávací cíle v prvouce i vlastivědě byly přiměřené věkovým zvláštnostem žáků i aktuálnímu složení tříd. V jedné sledované hodině se však ne zcela podařilo beze zbytku splnit předem vytýčené výukové cíle.

Struktura hodin byla pestrá a vyznačovala se častým střídáním činností. Členění hodin s relaxačními prvky respektovalo individuální věkové zvláštnosti žáků i aktuální situaci ve třídě. Vyučující využívali různých forem organizace výuky, které byly přizpůsobeny obsahu učiva a výukovým cílům. Při výuce vlastivědy převládalo klasické frontální vyučování, v hodinách prvouky převládalo skupinového vyučování. V průběhu skupinového vyučování heterogenní skupiny řešily stejný úkol i úkoly, které byly obsahově diferencovány. Ty byly převážně zaměřeny na aplikaci probíraného učiva v etapě spojování teorie s praxí a hledání vzájemných vztahů mezi různými oblastmi probíraného učiva. V závěru byly činnosti mluvčími skupin i vyučujícím komentovány, shrnuty a zhodnoceny. Při práci ve skupinách byli žáci vedeni k aktivitě, samostatnému myšlení, tvořivosti a zodpovědnosti. Organizace výuky většiny sledovaných hodin byla efektivní a umožňovala žákům úspěšnou seberealizaci. V jednom případě však nebyla předem naplánovaná časová dotace adekvátní učebním činnostem a jejich časové náročnosti. Zvolené vyučovací metody byly při výuce vlastivědy účinné, při výuce prvouky navíc přirozené. Ve všech sledovaných hodinách byly funkčně používány učební pomůcky, a to i takové, které vyrobili vyučující nebo žáci. Proces učení byl efektivní vzhledem k tomu, že kromě vnímání v něm vystupovalo pozorování, samostatné myšlení, slovní vyjádření a prožívání. Učivo bylo přiměřeně a věcně správně interpretováno.

Přístup vyučujících k motivování žáků byl optimální. Vstupní motivace hrou byla využívána při navození hlavního úkolu a při formulaci úkolu jednotlivým skupinám. Motivace v průběhu učebních činností plnila svou aktivizující funkci a při skupinovém vyučování byla diferencovaná. Značný motivující efekt měla také skutečnost, že žáci pracovali s pomůckami, které si sami přinesli nebo vyrobili. Ve výuce bylo využíváno mezipředmětových vztahů i životních zkušeností žáků. Při ověřování znalostí žáků byly otázky srozumitelné, jednoznačné, zaměřené na aplikaci učiva. V průběhu všech sledovaných hodin bylo dominantní neustálé vyhodnocování a z něj vycházející korekce postupů učebních činností. Kontrola a převážně slovní hodnocení bylo ze strany vyučujících prováděno frontálně i ve fázi práce skupin. Hodnocení práce žáků bylo zaměřené ke stanoveným cílům výuky. Bylo informativní, objektivní, respektovalo individuální dispozice žáků i nahodilé složení skupin. Při hodnocení vyučující oceňovali i sebemenší snahu žáků a pomáhali tím úspěšnému průběhu učebních činností. Ve většině sledovaných hodin byli žáci vedeni k sebehodnocení svého výkonu a velká pozornost ze strany vyučujících byla věnována závěrečnému shrnutí a zhodnocení.

Dohodnutá a všemi akceptovaná pravidla jednání se projevila také v pozitivním vztahu žáků k výuce. Komunikace učitelů s žáky byla provázena vzájemnou důvěrou, přátelstvím a tolerancí. Osobnost učitelů se projevila v demokratickém stylu vedení kolektivu

a pozitivně ovlivňovala spolupracující chování a jednání žáků. Ve všech hodinách byl dostatečný prostor pro reprodukci vlastních názorů a myšlenek žáků. Jejich verbální komunikace byla vyučujícími rozvíjena a usměrňována. Při skupinovém vyučování byl vytvořen také prostor pro neverbální komunikaci mezi žáky. Nežádoucí projevy chování nebyly pozorovány.

Celkově je kvalita výuky vlastivědy a prvouky hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

Časová dotace vyučovacích hodin fyziky odpovídá učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu. Členění učiva do jednotlivých ročníků a tematických celků je zpracováno v časově tematických plánech vyučujících v souladu s platnými učebními osnovami. Učivo v jednotlivých ročnících na sebe obsahově navazuje, nedochází k obsahové duplicitě.

Výuku předmětu zajišťují zkušení vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, která je v souladu s výše citovanou vyhláškou.

Pro výuku fyziky má škola odbornou učebnu propojenou s kabinetem fyziky. V obou místnostech jsou uloženy učební pomůcky. Jejich množství a struktura odpovídá vzdělávacímu programu. Prostředí odborné učebny je podnětné (vystavené nástěnné materiály, tabulky i učební pomůcky). Část vyučovacích hodin probíhá i v kmenových třídách. Všichni žáci mají učebnice fyziky, k samostatné práci využívají i pracovní sešity.

Struktura hospitovaných hodin fyziky byla přiměřená věku žáků a odpovídala výukovým cílům, které byly vyučujícími na začátku vyučovacích hodin stanoveny. Zvolené metody a formy výuky umožňovaly tyto cíle plnit, bylo využíváno učebnic i pracovních sešitů a jednodušších experimentů. Výrazným prvkem bylo rozvíjení logického myšlení žáků, samostatné vyvozování skutečností na základě již probrané látky a ověřování získaných znalostí z praktického hlediska. Učivo bylo vyučujícími interpretováno věcně správně. Organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům, vyučovací čas byl vždy efektivně využit. Uplatňování průběžných motivačních výzev pozitivně posilovalo pracovní činnost žáků, byl vytvářen prostor pro jejich aktivní učení. Projevovala se zde také okamžitá zpětná vazba s možností korekce odpovědí. Prováděné laboratorní práce jsou přizpůsobeny vybavení školy učebními pomůckami a psychomotorickému stupni rozvoje žáků.

V průběhu výuky bylo využíváno aktualizace učiva a životních zkušeností žáků. Objektivní a spravedlivé hodnocení mělo slovní i klasifikační charakter, bylo téměř vždy zaměřeno na hledání pozitivních prvků, byla respektována zásada přiměřenosti. Starší žáci jsou postupně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení. Zkoušení i opakování mělo návaznost na probírané učivo.

Vzájemná komunikace a interakce mezi vyučujícími a žáky byla na dobré úrovni, žáci měli možnost vyjadřovat své názory a postoje. Nežádoucí projevy v chování žáků nebyly zaznamenány.

Celkově je výuka fyziky hodnocena jako velmi dobrá.

Zeměpis

Kontrolou zápisů v třídních knihách a přímým pozorováním v hospitovaných hodinách bylo zjištěno, že výuka sledovaných předmětů probíhá podle deklarovaných učebních dokumentů. Časová dotace sledovaného předmětu je v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Probírané učivo je obsaženo v tematických plánech, které jsou zpracovány s ohledem na podmínky ve škole. Zvolená skladba jednotlivých celků učiva

neporušuje logické a didaktické zásady i mezipředmětové vazby.

Perspektivní a bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla převážně optimální.

Výuka zeměpisu je personálně zajišťována dvěma učiteli, z nichž jeden nesplňuje podmínky odborné způsobilosti podle výše citované vyhlášky.

Materiální podmínky sledovaného předmětu jsou na velmi dobré úrovni, je dostatek globusů, sešitových atlasů. Atlasy světa s komplexní nabídkou tematických map se musí v případě potřeby do tříd donášet. Školní videotéka není rozlišená pro jednotlivé předměty a její nabídky se využívá v průběhu výuky minimálně (dle sdělení vyučujících). Nástěnných map a tabelárních pomůcek je dostatek, některé jsou však již zastaralé. Množství nových učebních pomůcek nakoupených v posledních letech je malé. Žáci mají k dispozici dostatek nových učebnic. Výuka probíhala v kmenových třídách.

Ve stavbě a organizaci hodin převažovaly metodicky správné, standardní postupy, metody s dominantní úlohou učitele a frontální samostatnou prací žáků. V ojedinělých případech došlo k neefektivnímu využití vyučovacího času (např. časově zdlouhavé zaznamenávání hodnocení do žákovských knížek). Organizace výuky však nevytvářela prostor pro individuální či skupinové aktivity žáků. Učivo bylo interpretováno věcně správně v souladu se současnými poznatky.

Všechny hospitované vyučovací hodiny obsahovaly už v úvodní části motivaci, avšak z pohledu žáků nebyla vždy dostatečná a ne vždy navodila potřebnou atmosféru. Ověřování pochopení látky probíhalo ústní formou. Učitelovy otázky při opakování byly spíše zaměřeny na pamětní zvládnutí učiva, nikoli na pochopení vztahů a souvislostí. Žáci vesměs prokazovali průměrné znalosti.

Oblast interakce a komunikace při výuce se vyznačovala převážně dohodnutými pravidly jednání, která byla žáky akceptována. Při práci nebyl vytvářen dostatečný prostor pro vzájemnou kooperaci a komunikaci. V části hodin byli žáci často vedeni k velmi stručným odpovědím. Verbální a neverbální úroveň komunikace učitelů byla na průměrné úrovni.

Celkově je kvalita výuky zeměpisu hodnocena jako velmi dobrá.

Dějepis

Časová dotace předmětu je v souladu s učebním plánem, členění učiva v jednotlivých ročnících vychází z osnov zvoleného vzdělávacího programu. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla velmi dobrá a směřovala k naplnění stanovených výukových cílů, které respektovaly aktuální složení tříd.

Výuka dějepisu je zajištěna vyučujícími, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané výše citovanou vyhláškou.

Výuka probíhala většinou v kmenových třídách, odborná učebna se v současné době dokončuje. Kabinet dějepisu má dostatek historických map, postupně se vybavuje videotéka, vyučující mají dostatek odborné literatury nejen z okruhu světových a českých dějin, ale i publikace z dějin regionálních. V průběhu výuky byly použity mimo sešitů a učebnic dějepisné atlasy, mapy, obrazové materiály, historické publikace týkající se světových, českých a regionálních dějin, v jedné z hodin pracovali žáci s se Slovníkem cizích slov.

Zvolené tempo výuky bylo optimální, členění hodin odpovídalo psychohygienickým zásadám. Organizace výuky byla ve sledovaných hodinách promyšlená, funkční, s jasnými a srozumitelnými pokyny. Použité formy a metody práce sledovaly splnění předem stanovených výukových cílů. Sdělované informace plně respektovaly specifické složení tříd. Vyučující promyšleně využívali mezipředmětových vztahů a vlastních zkušeností žáků. Ti byli vedeni ke

schopnosti aplikovat učivo a chápat je v širších historických souvislostech. Učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně.

Na průběh výuky, pozornost a aktivitu žáků měla rozhodující vliv kvalitní průběžná motivace i uplatnění vlastních zkušeností žáků. Hodnocení mělo jednoznačně pozitivně motivující charakter, u žáků byla oceňována snaha a pokrok. Vhodně volené otázky byly zaměřeny na pochopení vztahů a vzájemných souvislostí s okamžitým využitím zpětnovazební a korektivní funkce.

V průběhu sledovaných hodin bylo patrné, že učitelé i žáci respektují dohodnutá pravidla vzájemných vztahů. Vyučující dbali na rozvoj komunikativních dovedností žáků a poskytli jim dostatek prostoru k vyjádření vlastních názorů. Žáci projevovali aktivní zájem o výuku, jejich chování bylo příkladné. Úroveň verbální i neverbální komunikace byla velmi dobrá.

Celkově je kvalita výuky dějepisu hodnocena jako velmi dobrá.

Občanská výchova

Časová dotace hodin občanské výchovy i členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu se schváleným učebním plánem a učebními osnovami daného vzdělávacího programu. Kontinuita výuky je zajištěna společnými tematickými plány, které byly zpracovány pro potřebu všech vyučujících občanské výchovy v rámci předmětové komise, čímž se i předchází případné obsahové duplicitě. Ve všech sledovaných hodinách odpovídaly výukové a výchovné cíle standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd. Všichni vyučující prokázali kvalitní perspektivní i bezprostřední přípravu na vyučování.

Občanská výchova je vyučována čtyřmi vyučujícími, z nichž dva nesplňují podmínky odborné způsobilosti dle výše citované vyhlášky. Výuka probíhá v kmenových třídách, jejichž vybavení je na průměrné úrovni. Velmi podnětné a estetické prostředí bylo možno pozorovat v sedmém ročníku, kde účelná výzdoba třídy slouží jako doplněk výuky poukazující na souvislosti mezipředmětových vztahů. Učební pomůcky jsou soustředěny v kabinetu občanské výchovy, dle vyjádření předsedkyně předmětové komise jsou dostatečné. Kromě zmíněných pomůcek se v hodinách též využívá publikací zapůjčených z učitelské a žákovské knihovny, předtištěných pracovních listů, případně žáci mohou zhlédnout tematicky zaměřené programy ze školní videotéky. Za negativní lze považovat skutečnost, že žákům ve všech ročnících nejsou trvale k dispozici učebnice. Tyto jsou součástí sbírky kabinetu občanské výchovy a jsou přinášeny do hodin pouze příležitostně.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům, organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Převažovala frontální výuka, našel se však i prostor pro samostatnou a skupinovou práci. Žáci měli možnost vyjádřit vlastní názor a úspěšně se uplatnit. Vyučovací čas nebyl vždy efektivně využit.

Běžně se v průběhu výuky využívalo aktualizace učiva a mezipředmětových vztahů, na příkladech z praxe mohli žáci sdělit své životní zkušenosti. Výsledky učení byly bezprostředně vyhodnocovány, hodnocení bylo objektivní s oceněním snahy, žáci byli vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti.

Vzájemná komunikace byla založena na oboustranné důvěře, žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání, nežádoucí projevy chování se neobjevily. Pro diskusi byl vytvořen dostatečný prostor, což mělo pozitivní vliv na rozvoj komunikativních schopností žáků.

Celkově je kvalita výuky občanské výchovy hodnocena jako průměrná.

Praktické činnosti

Výuka praktických činností je v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Šíře

jednotlivých tematických celků zpracovaných vyučujícími v časově tematických plánech je přizpůsobena podmínkám školy. Týdenní časová dotace pro třídy prvního i druhého stupně je v souladu s minimální časovou dotací předmětu pro daný vzdělávací program. Výuka praktických činností je zajištěna učiteli s předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilostí dle výše citované vyhlášky, pouze ve třídách prvního stupně (II. A, IV. B, V. A, B, C) vyučujícími bez předepsané odborné a pedagogické způsobilosti. Materiální podmínky pro výuku předmětu jsou velmi dobré. Škola má k dispozici velmi dobře vybavené učebny - dřevodílnu a kovodílnu s přílehlou malou strojojnou, ve které je základní stojní vybavení, počítačovou učebnu, cvičnou kuchyni s prostorem ke stolování a přílehlou místností vybavenou pro šití. Pro elektrotechnické práce je částečně využívána učebna fyziky a praktická výuka v rámci kapitoly pěstitelství je realizována v okrasné zahradě, která je součástí školního areálu.

Organizace výuky byla v navštívených hodinách velmi dobře připravená a promyšlená. Výuka vycházela z jasně a odborně správného vysvětlení pracovních postupů, které odpovídaly věku žáků a jejich manuálním dovednostem. Zaměřovala se na vlastní činnost žáků, kteří pracovali velmi aktivně, měli zažitě pracovní návyky a dovednosti. Na prvním stupni bylo výrazné zaměření i na estetické ztvárnění vyráběných předmětů, s využitím prvků výtvarné výchovy. V některých hodinách byla pracovní činnost organizována ve skupinách s využitím prvků vzájemné spolupráce. Vyučující průběžně kontrolovali činnost žáků a poskytovali radu a pomoc. Stanované cíle byly splněny. Úvodní motivace posilovala zájem žáků o práci. Průběžná motivace zaměřená k dílčím činnostem a jednotlivcům posilovala sebevědomí žáků a snahu o co nejlepší splnění daného úkolu. Vhodné slovní hodnocení motivovalo žáky k další práci. Po dokončení celého úkolu bylo prováděno celkové zhodnocení se zdůrazněním základních kladů a nedostatků. V této části bylo využíváno sebehodnocení a vzájemné hodnocení výsledků práce žáků.

V navštívených hodinách vycházela teoretická výuka z praktických činností žáků, ve velké míře bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Žáci si osvojovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vytvářeli si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí, získávali orientaci v různých oborech lidské činnosti. Poznávali vybrané materiály a jejich vlastnosti, naučili se používat vhodné nástroje a volit odpovídající pracovní postupy.

Vzájemný vztah mezi žáky a vyučujícími byl kamarádský a vstřícný. Projevovala se zde vzájemná důvěra a respektování dohodnutých pravidel jednání a chování. V průběhu výuky se nevyskytly prvky nevhodného chování žáků.

Celkově je kvalita výuky praktických činností hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná výchova

Výuce tělesné výchovy je od prvního do čtvrtého ročníku přidělena dvouhodinová týdenní dotace, od pátého do devátého ročníku tříhodinová týdenní dotace. Tematické plány vyučujících jsou v souladu s obsahem předmětu, který je uveden v osnovách vzdělávacího programu. Součástí výuky tělesné výchovy jsou také kurzy plavání a lyžování. Pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem je na škole zaveden nepovinný předmět zdravotní tělesná výchova. Základní učivo je rozšiřováno v zájmových kroužcích, které jsou specializované (kopaná, volejbal) nebo zaměřené na mnohostranné pohybové aktivity (atletika, gymnastika, sportovní hry, netradiční pohybové činnosti, atd.). Plánování výuky vychází ze základního učiva. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla velmi dobrá. Stanovené cíle odpovídaly pohybovým schopnostem a možnostem žáků.

Škola má k výuce tělesné výchovy velmi dobré materiální podmínky. Venkovní sportovní areál

s běžeckou dráhou, dvě tělocvičny, fitcentrum a standardně vybavený kabinet učebními pomůckami. Sportovní areál je žákům přístupný také k pohybovým mimoškolním aktivitám.

Výuka je dle personálních možností školy zabezpečena vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Pouze ve třídách II. B, III. A, IV. B a V. B bez odborné a pedagogické způsobilosti a ve skupinách VI. A, B - dívky, VII. A, B, C - hoši a VIII. C - hoši vyučujícími splňujícími pouze pedagogickou způsobilost. Tato skutečnost úroveň výuky neovlivnila.

V hospitovaných hodinách žáci používali odpovídající cvičební úbor, který je podmínkou dodržování psychohygienických zásad a bezpečnosti.

Struktura a organizace sledovaných hodin odpovídala stanoveným cílům. V organizační části byli žáci seznámeni s cíli hodin a poučeni o bezpečnosti. Organizační pokyny byly jednoznačné a adekvátní věkovým zvláštnostem žáků. Ve všech sledovaných hodinách byla zařazena průpravná a hlavní část a závěrečné zklidnění.

Hodiny gymnastiky se vyznačovaly účelným rozmístěním náradí v prostoru, cvičením žáků v družstvech a jejich maximálním zapojením. Žáci zvládali základní pojmy a cvičili podle slovních pokynů. V jedné sledované hodině však nebyli vedeni k poskytnutí základní dopomoci a záchranu při cvičení. V hodinách sportovních her (basketbal, volejbal) byli žáci vedeni k dodržování základů herních systémů, k aplikaci individuálních činností jednotlivce do herních kombinací a k tvořivé samostatné aktivitě. Učivo bylo přiměřeně náročné věkovým zvláštnostem žáků, a umožňovalo jejich úspěšné uplatnění. Vyučovací metody byly pestré a odvíjely se od jednotlivých učebních činností. Vyučovací čas byl z pohledu pohybových aktivit žáků využit efektivně a v souladu s psychohygienickými požadavky.

Při vstupní i průběžné motivaci bylo vyučujícími využíváno přirozené potřeby pohybových aktivit žáků, jejich spontánního a emotivního prožívání her a soutěží. Motivačně na žáky působilo vzájemné povzbuzování. Hodnocení bylo průběžné, respektovalo individuální možnosti žáků a sloužilo jako podklad pro korekční postupy při získávání a osvojování pohybových dovedností.

Komunikace mezi učiteli a žáky je založena na vzájemném respektování, důvěře a toleranci. Pravidla jednání byla jednoznačná, funkční, všem známá a všemi akceptovaná. Učitelé prokázali velmi dobré organizační a řídicí schopnosti, verbální i neverbální komunikaci přizpůsobili pokynům, povzbuzování a hodnocení. Vztah žáků k tělovýchovným činnostem byl pozitivní.

Celkově je kvalita výuky tělesné výchovy hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky ve sledovaných předmětech vychází ze zpracovaných tematických plánů, které jsou v souladu s osnovami realizovaného vzdělávacího programu, s výjimkou matematiky v pátém ročníku. Úroveň zpracování tematických plánů je rozdílná. Jako lepší se jeví plány zpracované v rámci metodických sdružení a předmětových komisí, které však škola nemá ustanoveny pro všechny předměty. Příprava vyučujících na vyučovací hodiny byla promyšlená, stanované cíle odpovídaly standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd. Byly dodržovány principy soustavnosti a návaznosti. I přes zjištěné dílčí nedostatky je oblast plánování a přípravy hodnocena jako velmi dobrá.

V oblasti podmínek výuky jsou hodnoceny personální podmínky jako velmi dobré - výuka sledovaných předmětů je převážně zajištěna vyučujícími s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učebních pomůcek má škola dostatečné množství a jsou ve

výuce účelně využívány. Postupně je prováděna jejich obnova a doplňování s ohledem na finanční možnosti školy. Prostorové podmínky tříd jsou velmi dobré. Jejich estetická úroveň je vyšší na prvním stupni. Ve škole je dostatek dobře vybavených odborných učeben. Souhrnně jsou podmínky výuky hodnoceny jako velmi dobré.

Organizace výuky je promyšlená a účelná vzhledem ke stanovaným cílům. Použité metody a formy práce odpovídaly věku žáků a složení tříd. Bylo využíváno frontální, skupinové i individuální práce se zařazováním zpětné vazby s možností okamžité korekce reakcí žáků se zaměřením na logickou výstavbu poznávaných skutečností. Oblast organizace, metod a forem výuky je hodnocena rovněž jako velmi dobrá.

Používané vstupní i průběžné, převážně vnější, motivování žáků bylo většinou optimální. Pozitivně posilovalo učební činnosti žáků. Bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Hodnocení výkonů žáků bylo objektivní, spravedlivé a učiteli většinou zdůvodněné. Byla dodržována zásada přiměřenosti. Vzájemný vztah mezi žáky a učiteli respektoval dohodnutá pravidla jednání a chování. Oblast motivování a hodnocení je hodnocena jako velmi dobrá. Celkově je kvalita výuky sledovaných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Písemně zpracovaná koncepce rozvoje školy na léta 1999 - 2003 vychází z analýzy podmínek, ve kterých škola pracuje. Hlavní důraz je kladen na celkový rozvoj osobnosti žáků a jejich osobních zájmů formou široké nabídky volitelných a nepovinných předmětů a zájmových útvarů. Další oblast je zaměřena na vytváření vhodných pracovních podmínek se zaměřením na stabilizaci pedagogického sboru. Jsou zde také úkoly ke zlepšení materiálně-technického vybavení školy, spolupráce s rodičovskou veřejností, subjekty spolupracujícími se školou a zahraničním partnerem. Některé úkoly již byly splněny (např. vybudování počítačové učebny), další se postupně realizují. Stanovená koncepce je reálná, odpovídá personálním, materiálním a sociodemografickým podmínkám a potřebám školy. Její obsah byl projednán pouze v rámci konkurzního řízení.

Vedení školy má písemně zpracovaný roční plán, jehož návrh byl projednán na pedagogické radě a do něhož byly zapracovány podstatné připomínky a návrhy pracovníků. Plán je strukturovaný a zahrnuje všechny oblasti výchovně-vzdělávací činnosti a organizace školního roku. Jeho náplň vychází z hodnocení plnění úkolů předešlého školního roku provedeného na závěrečné pedagogické radě a obsažené ve výroční zprávě školy. Jeho součástí jsou přílohy, které rozpracovávají organizační strukturu školy, plán pedagogických rad, správu kabinetů a sbírek, vedení předmětových komisí a metodických sdružení, další vzdělávání pedagogických pracovníků, plán školní družiny a školního klubu, plán hospitační a kontrolní činnosti a další. Některé části plánu práce mají spíše deklarativní charakter, u jiných jsou stanoveny konkrétní termíny plnění a zodpovědnost jednotlivých pracovníků. Celková úroveň zpracování celoročního plánu školy s jeho přílohami odpovídá potřebám a velikosti školy.

Pro operativnější řízení jsou vypracovávány měsíční plány, které vycházejí z úkolů celoročního plánu a jsou doplněny o aktuální úkoly. Pracovníci školy se podílejí na plánovací činnosti svými náměty a připomínkami, které vycházejí z osobní angažovanosti v pořádání jednotlivých akcí. Celoroční plán školy i měsíční plány jsou vyvěšené a přístupné všem zaměstnancům.

Vedení školy má zpracovaný učební plán, který odpovídá personálním a specifickým podmínkám školy. V této oblasti se nejeví jako vhodné organizační přiřazení pátého ročníku k druhému stupni a z toho vyplývající personální zajištění většiny vyučovacích hodin učitelů

s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro druhý stupeň. Kontrolou rozvrhu hodin bylo zjištěno nedodržení časové dotace čtyř vyučovacích hodin v soboru předmětů hudební výchova, výtvarná výchova a praktické činnosti v pátém ročníku (jsou vyučovány pouze tři hodiny), což je v rozporu učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Výuka ve škole probíhá v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu, s výjimkou matematiky v pátém ročníku. Zpracované časově tematické plány vyučujících mají rozdílnou úroveň. Některé jsou zpracovány v rámci předmětových komisí s platností pro jednotlivé ročníky a obsahují rozvržení jednotlivých tematických celků s jejich časovým plněním a návazností mezi ročníky. Jiné jsou zpracovány vyučujícími pro konkrétní třídy a neobsahují vždy časové rozvržení probíraného učiva, mnohdy jsou pouze formální. Individuální úpravy prováděné konkrétními vyučujícími pak vždy nezajišťují návaznost mezi ročníky. V této oblasti chybí důslednější kontrola za strany vedení školy.

Ve dvou třídách prvního stupně je realizován projekt Začít spolu, který je výrazně zaměřen na spolupráci školy, rodiny a obce. Ve školním roce 1998/99 byla škola zařazena do projektu Sám sebou, který je realizován v rámci okresu za finanční podpory MŠMT ČR, Magistrátu města Opavy a Okresního úřadu Opava. Je zaměřen na protidrogovou prevenci a podporování vzniku stabilní a vyrovnané osobnosti žáků odolné vůči náročným životním situacím a stresům.

Škola výrazně reaguje na osobní zájmy žáků a požadavky rodičů zařazením širokého spektra volitelných předmětů s ohledem na personální a materiální podmínky školy, deseti skupin nepovinných předmětů a třiceti pěti zájmových útvarů. Vysoké zapojení žáků do těchto zájmových aktivit se významně podílí na zapojení školy do soutěží, kde škola zejména ve sportovní oblasti dosahuje vynikajících výsledků v rámci okresu i republiky.

Pro integrované žáky se specifickými poruchami učení a chování vede škola předepsanou dokumentaci. Práce s těmito žáky je promyšlená a systematická, vychází z doporučení pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogického centra, případně klinického logopeda.

Organizace školy vychází z vlastního organizačního řádu. V něm jsou zakotveny zodpovědnosti jednotlivých pracovníků za svěřené oblasti a pravidla fungování z hlediska vnitřních norem a instrukcí. V osobních materiálech každého pracovníka je jasně stanovena jeho pracovní náplň. Běžný provoz se řídí řádem školy, který je zpracován v souladu s § 15 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, jsou zde také zapracovaná práva žáků vycházející z dokumentu Úmluva o právech dítěte. Škola má zpracovaný Minimální preventivní program, jehož účinnost skončila v prosinci 2000. V současné době rozpracovává Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci patologických jevů a dětí a mládeže čj. 14514/2000-51.

Vedení školy tvoří ředitelka a její zástupkyně. Jejich kompetence v jednotlivých oblastech řízení školy jsou písemně stanoveny. Jako poradní orgán je ustanovena pedagogická rada, která se schází čtyřikrát ročně. Termíny konání pedagogických rad se stanovením jejich náplně jsou zahrnuty v celoročním plánu práce. Zápisy z těchto porad mají dobrou úroveň, obsahují relevantní údaje s jasně a konkrétně formulovanými závěry. Dvakrát měsíčně jsou svolávány provozní porady, na kterých jsou probírány aktuální úkoly. Dalšími pomocnými orgány jsou metodická sdružení učitelů 1. a 2. až 4. ročníku a předmětové komise českého jazyka, cizích jazyků, matematiky, občanské výchovy a rodinné výchovy a tělesné výchovy. Jejich činnost je sice neformální, ale vychází z konkrétních potřeb vyučujících a z nutnosti řešit aktuální úkoly. Nepřináší však vždy požadovaný efekt ke sjednocení pohledu na vzdělávací činnost.

Informační systém školy je promyšlený, tok informací je průběžný a ucelený. Roční i měsíční plány jsou vyvěšeny na informačních tabulích přístupných všem pracovníkům. Zde jsou také k dispozici podstatné informace referátu školství okresního úřadu a orgánů státní správy

a samosprávy.

Škola poskytuje zákonným zástupcům žáků včas a úplně potřebné informace o prospěchu a chování jejich dětí prostřednictvím žákovských knížek (jejich kontrolou byla zjištěna dostatečná frekvence známek v hospitovaných předmětech). Komplexnější informace jsou podávány na třídních schůzkách, které se konají čtyřikrát ročně. Rodičům jsou umožněny individuální návštěvy školy. Dvakrát ročně jsou pořádány dny otevřených dveří. Při škole pracuje sdružení rodičů a přátel dětí a školy, které se velmi aktivně podílí na organizování a finanční podpoře řady akcí pořádaných školou. Je zde také založena rada školy. Spolupráce školy s rodičovskou veřejností je dle vyjádření ředitelky školy na dobré úrovni, připomínky a náměty zákonných zástupců žáků jsou akceptovány a využívány pro další práci školy.

Prezentace školy na veřejnosti je velmi dobrá. Je zajišťována konáním velkého množství akcí (v loňském školním roce 56 akcí školy a 16 akcí školní družiny), které zahrnují širokou oblast od sběru druhotných surovin, přes pořádání naukových, sportovních a zábavných soutěží, besed a seminářů pro žáky, učitele a rodiče, až po konání letních dětských táborů. Tyto akce jsou pořádány jednak pro žáky školy a jejich rodiče, ale některé i pro školy v rámci města a okresu. Škola má k dispozici dvě informační tabule, které jsou umístěny na veřejných místech a informují o činnosti školy, rovněž jako články uveřejňované v regionálním tisku. Třikrát ročně vychází školní časopis *Ratolest*, který je distribuován do každé rodiny žáků školy. Škola úzce spolupracuje se dvěma místními mateřskými školami v Kylešovicích a v rámci projektu *Zdravá škola se základními školami v Opavě a Slavkově*. Vstupem do mezinárodního projektu *Sjednocování národů* navázala škola družbu s 18. základní školou *Knížat Ratibořských* a s *Gymnáziem č. 3 v Ratiboři v Polsku*. V rámci vzájemných návštěv, které se konají třikrát až čtyřikrát ročně, se žáci kromě společenských a sportovních akcí zúčastňují vyučovacích hodin přírodopisu, dějepisu a výtvarné výchovy. Ve vzájemné spolupráci vydaly školy regionální učebnici o historii *Opavska a Ratibořska* financovanou z prostředků Evropské unie.

Velmi dobrá je také spolupráce s referátem školství okresního úřadu, zřizovatelem, pedagogicko-psychologickou poradnou, pedagogickým centrem atd.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/00 je zpracovaná v souladu s § 17e odst. 2 a 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva může být přímým zdrojem sebehodnocení, neboť obsahuje analýzu kladů i nedostatků. Jsou zde i částečně uvedeny základní záměry pro příští školní rok.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Veškerá osobní data o pracovnících školy a žácích jsou zajištěna proti zneužití.

Rozhodnutí ředitelky školy jsou jednoznačná, konkrétní a adresná. Vzhledem k velikosti školy je hlavním prvkem vedení pracovníků zajištění jejich dobré informovanosti a jasné a přesné formulování závěrů z provozních porad a pedagogických rad a přenášení kompetencí v rámci svěřených úseků práce. Operativní řízení je zajišťováno přímým kontaktem s pracovníky v rámci stanovených kompetencí vedení školy a systémem „otevřených dveří“ vedení školy vzhledem k pracovníkům. Dílčí úkoly a problémy z oblasti pedagogické i provozní jsou dle potřeby konzultovány, vedení školy poskytuje svým zaměstnancům odbornou radu i pomoc. Začínajícím učitelům jsou přidělováni uvádějící učitelé.

Písemnou formou jsou v rámci vnitřního platového předpisu a kolektivní smlouvy stanoveny požadavky na přiznávání osobních příplatků a odměn pracovníků. Kritéria jsou veřejně známá a všem přístupná. Třikrát ročně je prováděno osobní jednání s každým pracovníkem, kde je vyhodnoceno jeho zapojení do činnosti školy a plnění stanovených úkolů. Do osobních příplatků směřuje většina nenárokových finančních prostředků. Odměny jsou přiznávány za mimořádné akce. Celý systém řízení je funkční, pružný a účinný.

Pro další vzdělávání pracovníků využívá škola metodických akcí pořádaných Pedagogickým centrem Ostrava. Učitelé se zúčastňují i akcí pořádanými jinými organizacemi. O toto vzdělávání je ze strany pedagogů velký zájem.

Plán kontrolní a hospitační činnosti je součástí celoročního plánu práce. Vedení školy má vypracovaný systém této činnosti v daném školním roce (přímé - operativní, plnění měsíčních úkolů, čtvrtletní hodnocení na pedagogických radách a celkové v závěru školního roku). Kontrolní činnost v převážné míře zahrnuje oblast provozu školy, bezpečnosti práce, ekonomiky, přípravy a pořádání akcí atd. Z předložené dokumentace bylo zjištěno průběžné plnění těchto úkolů. Z prováděných kontrol jsou pořizovány písemné zápisy s případnými závěry k odstranění zjištěných nedostatků a na základě nich jsou stanoveny úkoly pro další období. Hospitační činnost, na které se podílí ředitelka školy a její zástupkyně, má vzhledem k velikosti školy a počtu pedagogických pracovníků průměrnou frekvenci. Z této činnosti jsou pořizovány zápisy, ve kterých jsou uváděny klady, nedostatky a doporučení pro další práci. K hodnocení výsledků úrovně vzdělávací činnosti využívá vedení školy testy pro vycházející žáky z českého jazyka, matematiky a všeobecných znalostí. Rovněž jsou prováděny testy vědomostí z různých předmětů při přechodu žáků ze čtvrtého do pátého ročníku (opět se zde projevuje organizační přiřazení pátého ročníku k druhému stupni).

K závěrům z kontrol orgánů státní správy a samosprávy jsou přijímána opatření k odstranění zjištěných nedostatků a doporučení. V této oblasti škola úzce spolupracuje se zřizovatelem a referátem školství okresního úřadu.

Hodnocení kvality řízení

Plánování postihuje celou šíři činnosti školy a organizace školního roku. Vychází z analýzy minulého školního roku a konkrétních podmínek a možností. Je využíváno námětů a připomínek pracovníků. Celkově vytváří ucelený systém a je i přes zjištěné dílčí nedostatky hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování vychází ze zpracovaného organizačního řádu s jasně stanovenými kompetencemi jednotlivých pracovníků. Tok informací je obousměrný, plynulý a ucelený. Škola se aktivně zapojuje do celé řady projektů. Informovanost rodičů a spolupráce s nimi je pravidelná. Prezentace na veřejnosti je příkladná. Celkově je oblast organizování hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení pracovníků je hodnoceno jako velmi dobré. Jsou vytvořeny podmínky pro další sebezvzdělávání pracovníků a uplatnění jejich tvořivosti a iniciativy. Jasně stanovená pravidla odměňování zaměstnanců jsou předpokladem úspěšného plnění úkolů.

Kontrolní mechanismy jsou funkční, z kontrol jsou přijímána operativní opatření k odstraňování zjištěných nedostatků, která jsou projednávána se zodpovědnými pracovníky. I přes rezervy v oblasti hospitační činnosti je tato oblast hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola ve školním roce 2000/2001 v souladu s metodickým pokynem k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 16 138/98-24 vykázala ve statistickém výkazu 25 žáků se specifickými poruchami učení, 12 žáků s vadami řeči, 2 žáky s tělesným postižením a 2 žáky s kombinací postižení. Žáci jsou vykázáni na základě diagnostiky pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogického centra, případně klinického logopeda. Žákům jsou poskytovány základní školní potřeby (nařízení vlády č.195/1996 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb). Hodnocení žáků je prováděno v souladu s metodickým pokynem čj. 23 472/92-21 k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení v základních školách. Mimo žáky navštěvující reedukační péči je dalších 70 žáků na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny při hodnocení a klasifikaci zohledňováno v souladu s výše uvedeným metodickým pokynem. U některých žáků je prováděno širší slovní hodnocení. S pokynem jsou seznámeni všichni učitelé. Spolupráce pedagogických pracovníků provádějících reedukaci s ostatními vyučujícími je velmi dobrá. Při kontrole individuálních vzdělávacích programů bylo zjištěno, že rodiče žáků se nepodílí na jeho koncipování a nejsou seznámeni s jeho obsahem. Reedukaci zabezpečují dva pedagogičtí pracovníci se specializačním kurzem pro nápravu specifických poruch učení a logopedický asistent. Reedukace specifických poruch učení probíhá 1x týdně v předem určených hodinách českého jazyka. Žákům je věnována individuální péče ve skupinách po ročnících, odděleně od kmenových tříd. V průběhu navštívené hodiny reedukace byla pozornost věnována dechovým cvičením, rozvoji poznávacích funkcí žáků (sluchová analýza a syntéza řeči, sluchová diferenciací délky samohlásky, poznávání gramatických jevů), rozvoji koncentrace pozornosti a zrakové paměti. Nácvik čtení byl prováděn globální metodou. Logopedická péče je pod vedením klinického logopeda prováděna logopedickým asistentem s dvacetiletou praxí. V průběhu sledované reedukace dyslalie byla dodržena správná struktura individuální lekce.

Při škole založené občanské sdružení Žabka se podílí na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a výchovnými problémy. Toto sdružení zajišťuje personální, odbornou a finanční pomoc

Systém školy v reedukační péči je funkční a efektivní.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. a) až k) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 473/99/Z-25-00 s účinností od 1. 10. 1999,
- zřizovací listina čj. 288/20/3 ze dne 14. 6. 1994,
- zahajovací výkaz školy,
- výroční zpráva za školní rok 1999/00 a zpráva o hospodaření za rok 1999,

- organizační řád školy a plán práce na školní rok 2000/01,
- učební plány tříd pro daný vzdělávací cyklus,
- časově tematické plány hospitovaných předmětů,
- záznamy vedení školy z hospitací,
- podklady o zjištěných skutečnostech a hospitační záznamy inspektorů,
- grafické práce žáků.

ZÁVĚR

Klady

- Úspěšná realizace řady projektů na škole ve prospěch žáků - Zdravá škola, Sám sebou, Začít spolu, Sjednocování národů,
- výrazné zaměření školy na využití volného času žáků a na podporu jejich osobních zájmů jako prevence sociálně patologických jevů nabídkou širokého spektra volitelných a nepovinných předmětů, zájmových útvarů a pořádání velkého množství tematicky zaměřených akcí,
- škola má vypracovaný promyšlený a funkční systém práce pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a výchovnými problémy.

Nedostatky

- Nedodržení učebních osnov matematiky v pátém ročníku,
- nedodržení hodinové dotace podle učebního plánu v pátém ročníku ve skupině předmětů hudební výchova, výtvarná výchova, praktické činnosti,
- organizační přiřazení pátého ročníku k druhému stupni školy a z toho vyplývající personální obsazení většiny předmětů vyučujícími bez předepsané odborné a pedagogické způsobilosti.

Doporučení k další činnosti

- Vypracovat jednotné časově-tematické plány pro jednotlivé ročníky a předměty s možností individuální korekce vyučujícími s ohledem na aktuální stav třídy; jasně rozlišit základní a rozšiřující učivo,
- v pátém ročníku zajistit převážnou část výuky kmenovými vyučujícími s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Škola plní deklarovaný vzdělávací program. Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je hodnocena jako velmi dobrá, rovněž jako řízení školy, které zajišťuje její plynulý chod a vytváří podmínky pro úspěšné plnění stanovených úkolů.

Na základě zjištěných a uvedených skutečností je práce školy hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány ve prospěch realizace zvoleného výchovně vzdělávacího programu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivan Tuček	Mgr. Ivan Tuček
Členové týmu	Mgr. Isabela Hobzová	Mgr. Isabela Hobzová
	Mgr. Jan Katolický	Mgr. Jan Katolický
	RNDr. Libor Kubica	RNDr. Libor Kubica
	PaedDr. Radúz Plchota	PaedDr. Radúz Plchota
	Mgr. Ivo Závodný	Mgr. Ivo Závodný

V Bruntále dne 14. února 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. března 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Stanislava Burdová	Mgr. Stanislava Burdová

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad, referát školství, Opava	26. března 2001	141 92/01-11139
Zřizovatel: Město Opava	26. března 2001	141 93/01-11139
Rada školy	26. března 2001	141 94/01-11139

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly vzneseny